

Minister do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego

DSP.INT.4610.873.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2515 Pana Posła Piotra Glińskiego, w sprawie braku rozstrzygnięcia konkursów w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 – edycja 2024, realizowanego przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW-CRSO), proszę o przyjęcie poniższych informacji.

W odniesieniu do pytania nr 1, informuję, że z odpowiedzi na interpelację nr 1776 wynika, że zapewnienie zgodności działalności NIW z polityką Rządu RP, nastąpiło poprzez weryfikację czy środki publiczne wydawane były w sposób transparentny i zgodny z prawem.

Wspomniana weryfikacja polegała na przeprowadzeniu od 8 do 14 lutego 2024 r. kontroli w siedzibie NIW-CRSO, której celem była ocena prawidłowości procedur i sposobu ich stosowania przez NIW-CRSO w zakresie *Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030 Edycja 2024*. Do konkretnych działań, które podjęto pomiędzy 15 stycznia a 4 kwietnia 2024 r. w związku z tą kontrolą, należy zaliczyć w szczególności:

- podpisanie 2 marca 2024 r. Sprawozdania z kontroli NIW-CRSO;
- rozpatrzenie 13 marca 2024 r. stanowiska Dyrektora NIW-CRSO z uwagami do ww. sprawozdania z kontroli w NIW-CRSO oraz podpisanie w tym dniu ostatecznego Sprawozdania z kontroli NIW-CRSO;

— monitorowanie procesu wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

20 marca 2024 r. otrzymano od Dyrektora NIW-CRSO, informację o sposobie wdrożenia zaleceń pokontrolnych, wskazanych w sprawozdaniu z kontroli. Po analizie przedstawionych działań, jakie podjął Dyrektor NIW-CRSO w związku z wykrytymi nieprawidłowościami i uchybieniami, 22 marca 2024 r. uchylono polecenie natychmiastowego wstrzymania trwających procedur konkursowych realizowanych przez NIW-CRSO w ramach *Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO*.

Jednocześnie informuję, że w piśmie z 6 maja 2024 r., znak: BPH.401.103.1.2024.SK, (dalej: pismo z 6 maja 2024 r.), Dyrektor NIW-CRSO wyjaśnił, że zgodnie z Regulaminem konkursu edycji 2024 Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 „Oceny merytorycznej wniosku dokonuje NIW-CRSO z udziałem ekspertów zewnętrznych. Wniosek jest oceniany odrębnie przez dwóch niezależnych ekspertów zewnętrznych. Ocena merytoryczna wniosku odbywa się za pośrednictwem Systemu Obsługi Dotacji i zapisywana jest w karcie oceny. Wnioskodawca może zapoznać się z kartą oceny merytorycznej swojego wniosku za pośrednictwem Systemu Obsługi Dotacji”. Ponadto potwierdził, że pomiędzy 15 stycznia i 4 kwietnia br. NIW-CRSO nie ingerował w żaden sposób w oceny merytoryczne wniosków sporządzone przez ekspertów. Wszystkie oceny wniosków były zatwierdzone przez ekspertów zewnętrznych do 12 stycznia br. Wszyscy eksperci oceniający wnioski byli wybrani i przydzieleni do oceny wniosków przez poprzednie władze NIW-CRSO.

W odniesieniu do pytania nr 2, informuję, że nie zgadzamy się z Pana twierdzeniem, że odwołanie poprzedniego Dyrektora NIW-CRSO i powołanie na to stanowisko Pana Michała Brauna były działaniami bezprawnymi.

Dyrektor NIW-CRSO został odwołany zgodnie z prawem, tj. na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Dz.U. z 2017 r. poz. 1909 (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1618). W wyniku zleconej, 7 lutego 2024 r., kontroli w zakresie przeprowadzania procedur konkursowych *Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030 Edycja 2024* w NIW-CRSO stwierdzono ponad 20

nieprawidłowości i uchybień. Rodzaj i skalę nieprawidłowości potwierdziła również Najwyższa Izba Kontroli w swoim wystąpieniu pokontrolnym.

Wyrażenie zgody na rozstrzygnięcie konkursu w ramach *Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 - edycja 2024* było uzasadnione wdrożeniem zaleceń pokontrolnych i zobowiązaniem się do wdrożenia zaleceń pokontrolnych w odniesieniu do kolejnych edycji Rządowego Programu PROO.

W odniesieniu do pytania nr 3, informuję, że w piśmie z 6 maja 2024 r., Dyrektor NIW-CRSO wyjaśnił, że ocena niskiej efektywności działań realizowanych w ramach zadań dofinansowanych w Priorytecie 2a w poprzednich edycjach była dokonana przez NIW-CRSO na podstawie posiadanych danych, wynikających z realizacji poprzednich edycji Programu, a także zrealizowanych w ostatnich latach badań ewaluacyjnych. NIW-CRSO nie zamawiał w 2024 r. żadnych ekspertyz zewnętrznych w tym zakresie. Jednocześnie Dyrektor NIW-CRSO wskazuje, że w agencji funkcjonuje Biuro Badawczo-Analityczne, które zajmuje się przeprowadzaniem bieżących analiz na własne potrzeby.

W odniesieniu do pytania nr 4, informuję, że w piśmie z 6 maja 2024 r. Dyrektor NIW-CRSO wyjaśnił, że zgodnie z rozstrzygnięciem konkursu ogłoszonego w ramach Rządowego Programu PROO w edycji 2024, w ramach Priorytetu 2a „Dotacje operacyjne na wsparcie budowania początkowych kapitałów żelaznych”, nie został dofinansowany żaden ze złożonych wniosków z powodu następujących przesłanek:

- Niska efektywność działań realizowanych w ramach zadań dofinansowanych w Priorytecie 2a w poprzednich edycjach.

Organizacjom, które zakończyły realizację 3-letnich zadań z zakresu przygotowania do budowania kapitału żelaznego poświęcony jest Priorytet 2b „Dofinansowanie początkowych kapitałów żelaznych. Na realizację zakończonych zadań w ramach PROO 2a udzielono łącznie dotacji w kwocie 12,5 mln zł. Natomiast, w ramach konkursu ogłoszonego w Priorytecie 2b, jedynie 3 z 30 organizacji uprawnionych do udziału w konkursie, złożyły wnioski (z czego jeden został oceniony negatywnie

merytorycznie). Pozostałe organizacje, pomimo zrealizowania 3-letniego zadania o średniej wartości 420 000,00 zł nie zdecydowały się na budowanie kapitału żelaznego w ramach PROO 2b.

- Wysoki odsetek wniosków ocenionych negatywnie merytorycznie.

W edycji 2024 programu PROO, w Priorytecie 2a odsetek wniosków ocenionych negatywnie merytorycznie wyniósł 30,5% złożonych wniosków. Jest to najwyższy odsetek wniosków negatywnych merytorycznie spośród wszystkich Priorytetów PROO 2024 (średnia dla pozostałych priorytetów to 15%).

- Niska liczba wniosków złożonych w ramach Priorytetu 2a.

Spośród priorytetów 1a, 2a, 3 oraz 4 Programu PROO w edycji 2024 najniższa liczba wniosków została złożona w Priorytecie 2a. Najniższe zainteresowanie organizacji pozarządowych uczestnictwem w Priorytecie 2a zauważalne jest także w poprzednich edycjach Programu.

- Wnioski o niemal identycznej treści.

Wśród wniosków ocenionych najwyżej w ramach Programu PROO edycji 2024, w Priorytecie 2a występują wnioski o niemal identycznej treści. Wskazuje to na powielanie przez organizacje we wnioskach działań, które były realizowane w minionych latach, co może wpływać na niską efektywność PROO Priorytetu 2a.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora NIW-CRSO, ww. przesłanki wskazywały, że formuła Priorytetu 2a wymaga weryfikacji i zmian, tak by faktycznie realizacja zadań w ramach tego priorytetu przyczyniała się do realizacji celów Programu. Planowane zatem jest przeprowadzenie szerokich konsultacji założeń do regulaminu konkursu w edycji 2025.

W odniesieniu do pytania nr 5, informuję, że w piśmie z 6 maja 2024 r. Dyrektor NIW-CRSO wyjaśnił, że jego decyzja o niedofinansowaniu żadnego wniosku w Priorytecie 2a wynika wyłącznie z przesłanek merytorycznych przedstawionych powyżej i nie ma żadnego związku z ewentualnymi powiązaniem politycznymi organizacji uczestniczących w konkursie.

W odniesieniu do pytania nr 6, informuję, że w piśmie z 6 maja 2024 r. Dyrektor NIW-CRSO wyjaśnił, że panel ekspertów w dniu 4 kwietnia 2024 r. podjął decyzję o rozstrzygnięciu konkursów w priorytetach:

- PROO 4 - wynik głosowania w sprawie przyjęcia list: 9 za, 0 przeciw, 0 się wstrzymało.
- PROO 2a - wynik głosowania w sprawie przyjęcia list: 1 za, 1 przeciw, 8 się wstrzymało.

W odniesieniu do pytania nr 7, informuję, że kontrola w NIW-CRSO jest ujęta w Rocznym Planie Kontroli na 2024 r. W ramach tej kontroli sprawdzimy dokumentację źródłową i ustalimy, czy procedury rozstrzygnięcia konkursu były transparentne.

Z wyrazami szacunku

Z up. Marek Krawczyk

Podsekretarz Stanu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/